

duurzame
energiecoöperatie
Apeldoorn

Windmolens in de Beekbergsebroek Draagvlak en betrokkenheid

Aanleiding

deA (duurzame energievooperatie Apeldoorn) werkt samen met WNW (De Wolff Nederland Windenergie) aan een plan om drie windmolens te realiseren in het gebied Beekbergsebroek. Het plan is ontstaan naar aanleiding van een vraag vanuit de gemeente naar ideeën voor een invulling voor het gebied Beekbergsebroek. De beoogde invulling voor het gebied was destijds een regionaal bedrijventerrein maar uiteindelijk bleken nut en noodzaak niet meer aanwezig.

deA en WNW

deA is een lokale energievooperatie in Apeldoorn met de doelstelling om Apeldoorn op het gebied van energie te verduurzamen. Zoals verwoord in het kerndoel: duurzame energie van en voor Apeldoorn.

Bijna 400 mensen zijn lid van deA, 850 huishoudens en bedrijven nemen energie af, ruim 650 mensen nemen deel aan de Zon op School projecten en 190 mensen hebben geïnvesteerd in Zonnepark Ecofactorij.

deA werkt in het windmolenproject samen met WNW, een zeer ervaren projectontwikkelaar op het gebied van windenergie.

Draagvlak: maatschappelijk belang, betrokkenheid en overlast

Opdracht die zowel door de ledenvergadering van deA als door de gemeenteraad is meegegeven is dat er draagvlak voor de windmolens moet zijn.

Om het begrip draagvlak hanteerbaar te maken geeft deA aan het begrip draagvlak de volgende invulling, waarbij maatschappelijk belang, betrokkenheid en overlast de drie pijlers zijn.

- *Maatschappelijk belang.*
De windmolens dienen een grote hoeveelheid duurzame energie op te wekken en daarmee een belangrijke en forse bijdrage te leveren aan de overstap van fossiel naar duurzaam.
- *Betrokkenheid.*
Er moeten verschillende mogelijkheden zijn waarmee inwoners en bedrijven hun betrokkenheid bij de windmolens kunnen vormgeven.
- *Overlast.*
De (mogelijke) overlast die omwonenden ervaren moet beperkt zijn en zo nodig gecompenseerd worden.

Algemene ledenvergadering deA

Bovenstaande invulling van draagvlak wordt in de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering van deA op 17 november 2016 ter besluitvorming voorgelegd aan de leden van deA.

In het uiteindelijke plan zal de uitwerking van deze drie pijlers beoordeeld en afgewogen moeten worden. Anders geformuleerd: is er voldoende betrokkenheid en weegt het maatschappelijk belang op tegen de mate van (mogelijke) overlast. Ook deze vraag wordt te zijner tijd voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering van deA.

Rol van de gemeenteraad

Naast het oordeel van de Algemene Ledenvergadering van deA moet ook de gemeenteraad een beslissing nemen over het al dan niet plaatsen van windmolens in de Beekbergsebroek. Zoals bij elk politiek besluit zal het ook hier om het afwegen van belangen gaan.

Een concrete uitwerking is nodig

De bovenstaande invulling van het begrip draagvlak vraagt vanzelfsprekend om een concretisering. Wat betekenen die mooie formuleringen nu concreet?

Los van de principes en spelregels die we hanteren, gaat het ook om de financiële uitwerking. Een definitieve financiële uitwerking is op dit moment echter nog niet mogelijk vanwege de lange looptijd van het project en de veranderingen die gaandeweg de looptijd kunnen optreden, bijvoorbeeld in de stroomprijs of wet- en regelgeving. Om toch enigszins een richtlijn te kunnen geven, vindt u hierna een eerste uitwerking.

De genoemde bedragen zijn echter nadrukkelijk onder voorbehoud!

Pijler 1: Maatschappelijk belang

A. Voldoende duurzame opwek

Per windmolen wordt straks per jaar minimaal 7.000.000 kWh aan stroom opgewekt. Voor de drie windmolens is dat minimaal 21.000.000 kWh per jaar. Een hoeveelheid stroom die voldoende is om 6000 huishoudens per jaar van stroom te voorzien.

De drie windmolens kunnen daarmee 10% van de Apeldoornse huishoudens van duurzame stroom voorzien.

Pijler 2: Betrokkenheid

B. Iedereen kan mede-eigenaar van de windmolens worden

Het is nadrukkelijk de bedoeling dat de windmolens straks in handen komen van de inwoners (en bedrijven) van Apeldoorn. Om dit voor elkaar te krijgen zullen er windparticipaties uitgegeven worden waarmee eigenaarschap en zeggenschap verkregen wordt. Naast dat participanten de windturbines mogelijk maken, profiteren zij ook nog eens van een aantrekkelijk rendement.

De totale investering voor het project wordt op dit moment geschat op 15 miljoen euro. Om hiervoor een lening bij de bank te verkrijgen dient minimaal 20% eigen vermogen ingebracht te worden.

Dit betekent dat minimaal 3,0 miljoen euro aan eigen vermogen via het uitgeven van windparticipaties opgehaald moet worden.

Ter illustratie:

- Nijmegen Windpower heeft 1,5 miljoen euro opgehaald door de uitgifte van windparticipaties van €250,- per stuk.
- deA heeft binnen 4 maanden 7 ton opgehaald voor haar Zonnepark Ecofactorij.

C. Instellen van een gebiedsfonds

De windmolens maken onderdeel uit van de gebiedsvisie Beekbergsebroek. De gebiedsvisie steelt op drie pijlers: duurzame energieopwekking, natuurontwikkeling en recreatie.

Het plan is om jaarlijks een deel van de opbrengst van de windmolens te storten in een fonds. Een gebiedsfonds, bedoeld om investeringen in het gebied te kunnen doen om de kwaliteit van het gebied te vergroten. Het idee is om de zeggenschap over de besteding van de middelen neer te leggen bij de bewoners in het gebied. Op die manier bepalen zij de verdere ontwikkeling van het gebied.

Het fonds staat zeer uitdrukkelijk ook open voor andere partijen om bij te dragen. De gedachte is dat de gelden vanuit de windturbines ook andere partijen (waaronder de gemeente) kunnen aanzetten om middelen voor het gebied beschikbaar te stellen.

Op dit moment gaan we uit van een bijdrage per windmolen per jaar van minimaal € 5.000,-. Dit bedrag is ruim meer dan het bedrag dat vanuit de gedragscode draagvlak en participatie wind op land¹ voorgeschreven wordt.

Voor drie molens zou dit een bedrag van minimaal € 15.000,- per jaar betekenen.

Onze inzet is daarnaast om ook een deel van de grondvergoeding voor de grondeigenaar op wiens grond de molen staat, te bestemmen voor dit gebiedsfonds. Hierbij zijn we overigens wel afhankelijk van de bereidheid van de grondeigenaren. De eerste verkennende gesprekken hierover zijn positief.

D. Stroom uit de windmolens

De windmolens leveren voldoende stroom om ruim 6000 huishoudens in Apeldoorn van stroom te voorzien. Deze stroom kan door deA geleverd worden aan iedereen in Apeldoorn die dat wenst.

Bij overtekening zullen de mensen die dichterbij de molens wonen voorrang krijgen op de mensen die op grotere afstand van de molens wonen.

E. Betrokken, betrouwbaar en transparant

deA is een coöperatie zonder winstoogmerk met een maatschappelijke doelstelling. De zes kernwaarden van deA zijn: duurzaamheid, kwaliteit, continuïteit, betrokkenheid, betrouwbaarheid en transparant.

Met name de laatste drie, betrokkenheid, betrouwbaarheid en transparant, zijn bepalend voor het ontwikkelproces. Concreet betekent dit dat we:

- alle relevante informatie beschikbaar stellen voor iedereen;
- in gesprek gaan en blijven met bewoners in het gebied en omwonenden van het gebied;
- de consequenties van de windmolens in beeld brengen;

---

¹ De gedragscode draagvlak en participatie wind op land is opgesteld en ondertekend door de volgende partijen: Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA), Stichting De Natuur- en Milieufederaties, Stichting Natuur & Milieu, Greenpeace Nederland, Vereniging Milieudefensie en Vereniging ODE Decentraal. (<http://nwea.nl/standpunten/gedragscode>)

- uitgangspunten helder communiceren en consequent hanteren. Bijvoorbeeld het uitgangspunt dat de maximale hoogte van de molens 200 meter is en dat geen enkele woning meer dan 6 uur slagschaduw per jaar krijgt;
- een meldpunt instellen voor eventuele klachten zodra de bouw begint.

Er kan een vaste groep samengesteld worden, bestaande uit bewoners van Beekbergsebroek en bewoners aan de zuidkant van de Maten. Deze groep kan regelmatig met deA in overleg over eventuele klachten, zorgen en wensen.

Pijler 3: Overlast

F. Geluid en slagschaduw

In de gesprekken met bewoners worden geluid en slagschaduw vaak genoemd als aspecten waar mensen hinder van verwachten. Om die reden is er nu al een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van geluid en slagschaduw.

Wanneer de windmolens in de nacht in een stillere modus worden gezet, is er geen enkele woning waarbij de wettelijke norm overschreden wordt. Dit neemt overigens niet weg dat er in het gebied woningen zijn die mogelijk op bepaalde momenten last zullen ondervinden van geluid. Voor de woningen in de Maten is de verwachting dat geen geluidseffecten te verwachten zijn.

De molens zullen voorzien worden van een stilstand-voorziening waardoor bij geen enkele woning meer dan 6 uur slagschaduw per jaar zal optreden. (Deze maatregel gaat veel verder dan de wettelijke norm vereist.)

G. Financiële bijdrage voor woningen op korte afstand van de molen

Alhoewel aan alle wettelijke normen zal worden voldaan, kan van enige mate van overlast sprake zijn voor de woningen in het gebied die zich op korte afstand van de windmolens bevinden. Om die reden zullen woningen die gelegen zijn in een gebied binnen een nader te bepalen afstand van de windmolens een financiële bijdrage krijgen.

Bij drie windmolens is voor een financiële bijdrage een totaalbedrag beschikbaar van circa € 15.000,- per jaar. Bij een gehanteerde grens van 500 meter tot de molens gaat het om 10 tot 15 woningen die een financiële bijdrage ontvangen.

H. Overige mogelijkheden

Tijdens de gesprekken met de bewoners van Beekbergsebroek en de Maten zijn verschillende suggesties gedaan ter compensatie zoals:

- aanbrengen van isolatiemaatregelen in de vorm van dubbelglas of ventilatie;
- verbeteren van het geluidsscherm;
- terugdringen van de maximum snelheid op de AI;
- onder de grond brengen van de hoogspanningsmasten in de Maten;
- leveren van stroom van de molens met korting;
- verstrekken van een windparticipatie gekoppeld aan de woning.

Een deel van de suggesties kan en zal nader onderzocht worden door deA. Een ander deel van de suggesties hoort bij de gemeente Apeldoorn thuis. Wellicht kan er gekozen worden voor een gezamenlijk aanpak.

Tot slot

Uit de vele gesprekken die we inmiddels hebben gevoerd met de mensen in de Maten blijkt dat de overlast die men van de windmolens verwacht voor velen de laatste druppel is. Verwachte overlast die komt boven op de problematiek van de hoogspanningsleidingen, de geluidsoverlast van de snelweg, toename van overlast van sirenes, de verhoging van de maximumsnelheid en de aanstaande verdubbeling van de AI inclusief fly-over.

Daarnaast vragen we aandacht voor de bewoners van Beekbergsebroek die te maken hebben met vele jaren van onzekerheid en een afname van de sociale cohesie vanwege de vele plannen die gepasseerd zijn.

Bij het verwerven van het draagvlak voor de windmolens zou het helpen als de gemeente deze problematiek erkent, zich inspant om de overlast terug te dringen en bereid is gezamenlijk te werken aan oplossingen.